ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ

ΕΤΗΣΙΑ . . . . . Δρχ. 108,000
ΕΞΑΜΗΝΟΣ . . . . . » 54,000
ΤΡΙΜΗΝΟΣ . . . . . » 27,000

ΠΑΝΤΟΙΑΙ ΚΑΤΑΧΩΡΗΣΕΙΣ
ΔΙ' ΙΔΙΑΙΤΕΡΑΣ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ

ΝΕΟΛΟΓΟΣ ΠΑΤΡΩΝ

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ

ΕΤΗΣΙΑ . . . . . Στερλίναι 10
ΕΞΑΜΗΝΟΣ . . . . . » 5
ΕΝ ΑΜΕΡΙΚΗ . . . . . Δολλάρια 37,5

ΠΡΟΠΛΗΡΩΝΟΝΤΑΙ
ΚΑΤΑΧΩΡΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ

ΕΤΟΣ ΝΔ — Ἀριθμὸς φύλλου 1045 | ΓΡΑΦΕΙΑ ΚΑΝΑΚΑΡΗ 193 = ΑΡΙΘ. ΤΗΛΕΦ. 25—93 καὶ 25—94 | ΠΑΤΡΑΙ Πέμπτη 25 Δεκεμβρίου 1947

Ο ΛΥΤΡΩΤΗΣ ΚΑΙ Η ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ

Αἱ ἐκκλησίαι τοῦ Χριστοῦ μᾶς καλοῦν, ὅπως πάντοτε καὶ ἐφέτος, νὰ ὑμνήσωμεν τὸν Θεὸν ὁ ὁποῖος ἐβρεφουργήθη εἰς τὸ ἀπέριττον σπήλαιον τῆς Βηθλεέμ, ἔστω, καὶ ἐὰν πέριξ ἡμῶν ὑπάρχῃ ἀτμόσφαιρα ζοφερὰ καὶ τεταραγμένη, δημιουργοῦσα ἀνήσυχα συναισθήματα εἰς τὰς ψυχὰς τῶν πιστῶν καὶ τῶν ἀπίστων. Ὕστερα μάλιστα ἀπὸ τὸν φρικαλέον πόλεμον, τὴν τετραετῆ ἐπαχθῆ δουλείαν, τὸ τριετὲς ἐναγώνιον δρᾶμα τοῦ ἐμφυλίου σπαραγμοῦ μας, καὶ τὸν φόβον τῆς ἀπειλῆς ἑνὸς τρίτου πανεξολοθρευτικοῦ ἀτομικοῦ πολέμου, ἄς ἀκούσωμεν μὲ ἰδιαιτέραν εὐαισθησίαν τὸν γλυκύλαλον συνηχισμὸν τῶν κωδώνων τῶν Ἐκκλησιῶν καὶ ἄς εἰσέλθωμεν εἰς αὐτάς, διὰ νὰ μελωδήσωμεν τὸν Θεὸν τῆς Ἀγάπης, τῆς Συγγνώμης καὶ τῆς Εἰρήνης. Ἐκεῖ ἴσως αἰσθανθῶμεν τοὐλάχιστον περισσοτέραν ἀσφάλειαν καὶ εἰρήνην εἰς τὰς ψυχάς, διὰ τὴν σωτηρίαν τῶν ὁποίων, Αὐτὸς, μὲ τόσην ταπείνωσιν μᾶς ἀπεκαλύφθη.

Ἡ γέννησις τοῦ Θείου Βρέφους σημαίνει διὰ τὸν ἄνθρωπον ἀπολύτρωσις ψυχική. Ὁ λυτρωμὸς οὗτος εἶναι τὸ κυριώτατον ἀντικείμενον τῆς βαθυτέρας καὶ πραγματικωτέρας νοσταλγίας τοῦ ἀνθρώπου. Ὅ,τι ἡ ἀνθρωπότης ἔχει γνήσιον, ἐκλεκτὸν καὶ μέγα εἰς μύθους φιλοσοφίας, ποιήσεις, τέχνας, θρησκείας καὶ ἐπιστήμας, ὀφείλεται εἰς τὴν γένεσιν καὶ εἰς τὸν πόθον πρὸς ἀπολύτρωσιν. Πρὸς πλήρωσιν τοῦ πόθου τούτου ἐμφανίζεται ἐνσαρκωμένη ἡ ἰδέα τῶν μεσιτῶν, τῶν λυτρωτῶν καὶ τῶν σωτήρων, εἴ τε χορηγοὶ εὐτυχίας, εἴτε ἐλευθερωταὶ ἀπὸ τῶν δεινῶν, εἴτε φορεῖς καὶ συντελεσταὶ εἰρήνης, εἴ τε εἰσηγηταὶ πολιτισμῶν εἶναι οὗτοι. Ἐκ τοῦ πόθου τούτου δημιουργοῦνται αἱ μυθικαὶ μορφαὶ τοῦ Προμηθέως καὶ τοῦ Ἡρακλέους, τοῦ Ὀσίριδος καὶ τοῦ Ἀδώνιδος, τοῦ Ταμμούζ καὶ τοῦ Μίθρα, τοῦ Βιονοῦ καὶ τοῦ Σίβα καὶ λοιπῶν ἀκόμη ἡμιθέων καὶ θεῶν τῆς ἀρχαιότητος.

Καὶ ὅταν ἀκόμη ἀνεπτύχθη ἡ ἱστορικὴ συνείδησις καὶ ἡ ἱστορία ἀνυψώθη εἰς σφαῖραν ἀποκαλύψεως τοῦ θείου, τὰ γνωρίσματα καὶ τὰ ἔργα τῆς λυτρώσεως ἀπεδόθησαν εἰς συγκεκριμένας ἱστορικὰς προσωπικότητας. Ἐξέχοντες τότε ἄνθρωποι ἐμφανίζονται εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ κόσμου ὡς λυτρωταὶ καὶ σωτῆρες ὡς ὁ Πυθαγόρας, ὁ Ζωροάστρης, ὁ Βούδδας, ὁ Ἀπολλώνιος, ὁ Τιανεὺς κλπ. θεωρούμενοι ἐξ ἀπαρχῆς ὡς τοιοῦτοι ἢ ἐπιστεύθησαν μετὰ θάνατον ὑπὸ τῶν ὀπαδῶν των.

Λυτρωταὶ καὶ σωτῆρες ἐμφανίζονται εἰς τὴν Ἑλληνικὴν καὶ μάλιστα εἰς τὴν Ἑλληνιστικὴν ἐποχὴν. Τὸν χαρακτηρισμὸν «σωτήρ» λαμβάνουν κατ' ἀρχὰς θεῖα ὄντα οἷα ὁ Ζεύς, ὁ Ἀπόλλων, ὁ Ἑρμῆς καὶ ὁ Ἀσκληπιός. Βραδύτερον λαμβάνουν ὡς ἐπώνυμον, τὸν χαρακτηρισμὸν τοῦ λυτρωτοῦ σωτῆρος καὶ ἱστορικὰ πρόσωπα ἀποθεωμένα, ὡς ἡ ἐκπληκτικὴ προσωπικότης τοῦ Ἀλεξάνδρου. Ὁμοίως οἱ Ἀθηναῖοι ἀποκαλοῦν τὸν Ἀντίγονον καὶ Δημήτριον τὸν Πολιορκητὴν θεοὺς σωτῆρας. Οἱ Ρόδιοι τὸν Πτολεμαῖον. Ἐπὶ Πτολεμαίου φιλαδέλφου, εἰσάγεται ἡ λατρεία τῶν ζώντων δυναστῶν καὶ λατρεύεται ἐν Ἀντιοχείᾳ ὁ Ἀντίοχος ὡς «σωτήρ». Ἀπὸ τὸν ἀνατολικὸν καὶ ἑλληνιστικὸν κόσμον ἡ λατρεία τῶν δυναστῶν μετεφέρθη καὶ εἰς τὴν Ρώμην. Πολλοὶ ρωμαῖοι αὐτοκράτορες ἐλατρεύθησαν καὶ περισσότερον ὁ Ἰούλιος Καῖσαρ, τὸν ὁποῖον οἱ Ἐφέσιοι ὠνόμασαν Θεὸν ἐπιφανῆ καὶ κοινὸν τοῦ ἀνθρωπίνου βίου σωτῆρα. Εἰς τὸ κορύφωμα τῆς λατρείας ταύτης ἔφθασεν ὁ Καῖσαρ Αὔγουστος, ὅστις φαίνεται, ὅτι πραγματοποιεῖ τὸν πρὸς βοήθειαν καὶ λύτρωσιν πόθον τῆς ψυχῆς τῆς οἰκουμένης. Εἶναι ὁ κομιστὴς τῆς ἀπὸ μακρῶν αἰώνων προσδοκωμένης εἰρήνης εἰς ὅλην τὴν οἰκουμένην.

Κατὰ τὴν μακρὰν ροὴν τῶν αἰώνων ἡ ἀνθρωπότης πάντοτε ἐζήτησε τὴν ἀπολύτρωσιν καὶ τὸν λυτρωτήν. Κατὰ τὴν ἐποχὴν ὅμως, τοῦ «πληρώματος τοῦ χρόνου» κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ ἔντασις τῆς προσδοκίας ὡδηγήθη εἰς τὸ ἔπακρον καὶ κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ κίνησις τοῦ θρησκευτικοῦ συναισθήματος προεκάλεσεν τὴν μεγαλειωδεστέραν τῶν ὀπτασιῶν εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ ἀνθρώπου, εἰς μίαν ἄσημον πολίχνην ἐγεννήθη εἰς ἓν πενιχρὸν σπήλαιον καὶ ἀνεκλίνετο εἰς τὴν φάτνην ὁ πραγματικὸς λυτρωτὴς καὶ Σωτὴρ τῆς ἀνθρωπότητος, ὁ Χριστός. Αὐτὸς εἶναι ὁ αἰωνίως προσδοκώμενος. Τὴν ἀποστολήν του καὶ τὸ νόημα τοῦ ἔργου του εἶχον προείπει οἱ προφῆται τοῦ Ἰσραὴλ καὶ τὴν γέννησίν του ἀνέμενον ὅλοι ἐκεῖνοι ὅσοι εἶχον πιστεύσει εἰς ἔλευσιν τοῦ λυτρωτοῦ.

Διὰ τῆς γεννήσεως τοῦ ἀληθοῦς λυτρωτοῦ, ἀπηλλάγη ὁ πιστεύων ἄνθρωπος τῶν δεινῶν τῆς ἁμαρτίας καὶ τῆς ἀπιστίας καὶ ἐγένετο τέκνον Θεοῦ καὶ πολίτης τῆς ἐπὶ γῆς καὶ ἐν Οὐρανοῖς βασιλείας του. Δι' αὐτῆς ὁ Θεὸς ἐνηνθρωπίσθη καὶ ὁ ἄνθρωπος ἐθεώθη.

Ἡ θέωσις αὕτη τοῦ ἀνθρώπου ἥτις ἀποτελεῖ κυριώτατον περιεχόμενον τοῦ ἔργου τῆς ἐνανθρωπήσεως τοῦ Θεοῦ καὶ ἥτις ἐγένετο ἀντικείμενον βαθυστοχάστων θεωριῶν μεγάλων ἐκκλησιαστικῶν ἀνδρῶν, ἔχει διπλοῦν τὸν παράγοντα. Ἀφ' ἑνὸς μὲν εἶναι ἀντικειμενικός, ἀφ' ἑτέρου δὲ ὑποκειμενικός. Ὁ πρῶτος ἀποτελεῖ τὸ ἔργον τῆς σωτηρίας ὅπερ ἐδημιούργησε τοὺς ἐξ ἀντικειμένου ὅρους τῆς λυτρώσεως. Ὁ δεύτερος εἰς τὴν ἐκ μέρους τοῦ καθ' ἕκαστον προσοικειώσεως τοῦ λυτρωμοῦ. Διὰ τοῦτο ἡ ἐν Βηθλεὲμ γέννησις του Ὑιοῦ τοῦ Θεοῦ, οὐδὲν ὠφελεῖ, ἐφ' ὅσον δὲν γεννᾶται καὶ ἐντὸς τῆς ψυχῆς τοῦ ἀνθρώπου. Ἡ ἐντὸς τῆς ψυχῆς γεννησις σημαίνει διαπότισις τῆς ζωῆς τοῦ ἀνθρώπου ὑπὸ τοῦ πνεύματος τοῦ Χριστοῦ. Εἶναι μὲ ἄλλους λόγους ἡ κατὰ Χριστὸν ζωή, ἡ ἐξευγενίζουσα τὸν ἄνθρωπον, τὸ περιβάλλον καὶ τὴν ἐποχήν του. Εἶναι οὐ μόνον ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ ἐν ἡμῖν φωτίζουσα, σώζουσα, ἁγιάζουσα τὴν ὕπαρξίν μας, ἀλλὰ καὶ ἡ ἀπολυτροῦσα καὶ εἰρηνεύουσα δύναμις, μέσα εἰς τὴν ἀβεβαίαν ἀνήσυχον, ταραχώδη καὶ πλήρη πολεμικοῦ δέους, ἐποχήν μας.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Λ. ΡΑΛΛΗΣ
Θ. Καθηγητής.

ΚΑΙ ΕΠΙ ΓΗΣ ΕΙΡΗΝΗ ΕΝ ΑΝΘΡΩΠΟΙΣ ΕΥΔΟΚΙΑ

ΥΣΤΕΡΑ ΑΠΟ 58 ΧΡΟΝΙΑ

ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΙΑΤΙΚΕΣ ΚΑΜΠΑΝΕΣ

ΤΟΥ κ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΗΛΙΑΔΗ

Τὸ τζάκι εἶχε μείνει ἀναμμένο τὴ νύχτα ἐκείνη. Ἔτσι κάθε νύχτα τῶν Χριστουγέννων ἀπὸ χρόνια τώρα ὁ γέρο-Στέφανος ὁ Ἀλυφαντῆς ἔμενε ἄγρυπνος καὶ κουλουριασμένος μπροστὰ στὸ τζάκι τοῦ φτωχικοῦ του σπιτιοῦ ξετυλίγοντας τὴν ἀνέμη τῶν παληῶν του παιδικῶν ἀκόμη ἀναμνήσεων. Τῶχε σᾶν τάμα νὰ μὴν κοιμᾶται τὴ νύχτα αὐτὴ ἀναμένοντας τὶς πρῶτες χαρμόσυνες καμπάνες ποὺ θὰ ἐσήμαιναν τὸν χριστουγεννιάτικο ὄρθρο. Ἕνα κυνηγημένο πουλὶ ποὺ ὁ ἅγριος τυφώνας τῆς συμφορᾶς εἶχε ξεκληρίσει σύρριζα τὴ θερμή του φωλιά. Καὶ βρέθηκε κάποτες μακρυὰ ἀπ' τὴ φωλιά του αὐτὴ ποὺ ἦταν στημένη στὴν Πόλη σὲ κάποιες ἀπομακρισμένες πολιτεῖες τοῦ Μωρηᾶ. Μὲ τὴν ἐλπίδα ὡς τόσο καὶ τὴν πίστη στὴν καρδιά του πάντοτε. Δὲν εἶχε χάσει τὸ κουράγιο του ποτὲ καὶ μὲ καινούργια φτερὰ — τὰ φτερὰ τῆς ἐλπίδας — δούλεψε γυρίζοντας τὶς γειτονικὲς πολιτεῖες κατεβαίνοντας πολλὲς φορὲς στὴν Πάτρα καὶ γυρίζοντας πίσω μὲ τὴν ἱκανοποίησι τοῦ δουλευτὴ στὸ μικρὸ σπιτάκι του μὲ τὴν καινούργια οἰκογένειά του ποὺ εἶχε δημιουργηθῆ στὸ πέρασμα τῶν χρόνων. Ἔμπαινε μὲ τὸ χαμόγελο στὰ χείλη καὶ εἶχε πάντα νὰ διηγηθῆ καὶ κάτι σᾶν παραμύθι καὶ σᾶν ἀλήθεια στὰ δυό του μικρὰ ἐγγονάκια. Ξενυχτοῦσαν πολλὲς βραδυὲς τὸν χειμῶνα τὰ ἐγγονάκια τοῦ γέρο-Στέφανου τοῦ Ἀλυφαντῆ ὅταν γύρω ἀπ' τὶς φλόγες ποὺ ἀνάδιναν τὰ κούτσουρα στὸ τζάκι ὁ παπποῦς διηγότανε περασμένες ἱστορίες ποὺ ὅσο κι' ἄν φαινόντανε σᾶν παραμύθια ἦταν κάτι ἀπ' τὴν ἱστορία τῆς παληᾶς ζωῆς τοῦ ἴδιου. Ἤξερα πὼς τὴ νύχτα τῶν Χριστουγέννων δὲν κοιμότανε ποτὲς ὁ παποῦς κ' ἐκείνη τὴ νύχτα θελήσανε νὰ τὸν συντροφέψουνε στὸ ξενύχτι ὡς ὅτου χτυπήσουν οἱ καμπάνες τῆς ἐκκλησιᾶς τῆς μικρῆς πολιτείας, ποὺ ἦταν καὶ ἡ πολιτεία τῆς προσφυγιᾶς τοῦ γέρο-Ἀλυφαντῆ...

Ἔξω ἐσφύραγε ἄγριος ὁ βορηᾶς καὶ τὸ χιόνι ποὺ εἶχε ἀπλωθῆ ἀπὸ μέρες τώρα στὶς πλαγιὲς καὶ τὶς κορφὲς τοῦ Χελμοῦ ἄρχισε τὴ νύχτα ἐκείνη νὰ πέφτη σιγὰ-σιγὰ καὶ στὴ μικρὴ αὐτὴ πολιτεία τοῦ Μωρηᾶ ἀπλώνανταν ἕνα λευκὸ ἄχραντο σάβανο.

—Εἶναι ἡ ὥρα που πρέπει νὰ κοιμηθῆτε, εἶπε ὁ γέρο-Στέφανος στὰ μικρὰ ἐγγονάκια του.

—Δὲν θὰ κοιμηθοῦμε ἀπόψε παππού.

—Δὲν φοβᾶσθε τοὺς κολλικάντζαρους ποὺ βγαίνουν ἀπὸ τούτη τὴ νύχτα ;

—Μαζί σου παπποῦ δὲν τοὺς φοβούμεθα. Θὰ μείνουμε κοντά σου. Θ' ἀκούσουμε τὸ χριστουγεννιάτικο παραμύθι ποὺ δὲν μᾶς εἶχες πῆ ἄλλη φορά...

Ὁ γέρο-Ἀλυφαντῆς ἐκούνησε θλιβερὰ τὸ κεφάλι του.

—Τὸ χριστουγεννιάτικο παραμύθι...

—Νναὶ παππού.

Καὶ τὰ δυὸ ἐγγονάκια ἀκούμπησαν τὰ κεφαλάκια τους ἐπάνω στὰ γόνατα τοῦ Ἀλυφαντῆ, καθὼς κάνανε πάντοτες ὅταν ἄρχιζε νὰ τοὺς διηγιέται ὁ παπποῦς κανένα παραμύθι. Ἐκεῖνος ἔρριξε ἕνα κούτσουρο ἀκόμη στὸ τζάκι, ἐχάϊδεψε μὲ στοργὴ τὰ δυὸ μικρὰ κεφαλάκια καὶ βυθίστηκε στὸ πέλαγος τῶν σκέψεών του προσπαθῶντας ν' ἀνασύρη κάποια ἀνάμνησί του ποὺ θὰ τὴν ἄκουαν σᾶν παραμύθι τὰ μικρὰ ἐγγονάκια του. Ἔξω ὁ βορηᾶς ὅλο καὶ σφύραγε δυνατώτερα καὶ τὸ χιόνι ἄρχιζε τώρα νὰ χτυπᾶ ἐλαφρὰ τὰ τζάμια τῶν παραθυριῶν τοῦ μικροῦ δωματίου μὲ τὸ ἀναμμένο τζάκι.

—Μιὰ φορὰ κι' ἕνα καιρὸ ἐδῶ καὶ πενῆντα ὀκτὼ χρόνια, στὴν Πόλη... Στὸ 1889...

Ἐδῶ ἐσταμάτησε ἀπότομα ὁ γέρο-Ἀλυφαντῆς σᾶν νἄθελε νὰ συγκεντρώση στὴ μνήμη του αὐτὸ ποὺ ἦταν ἕτοιμος νὰ διηγηθῆ.

—Τὶ ἔγινε τότες στὴν Πόλη παππού...

—Δὲν εἶχε γεννηθῆ ἀκόμη ἡ μαμά σας κι' ὁ παπποῦς ἦταν ἕνα μικρὸ παιδάκι σᾶν κ' ἐσᾶς...

—Σᾶς ἔλεγε κι' ὁ δικός σας παπποῦς παραμύθια ;

Ἕνα δάκρυ ἀνέβηκε στὰ μάτια τοῦ γέρο-Ἀλυφαντῆ καὶ μούσκεψε τὸ γέρικο πρόσωπό του ποὺ ἦταν κοκκινοβολισμένο ἀπὸ τὴ ζέστη ποὺ ἀνάδινε τὸ τζάκι....

—Ἦταν τὰ χρόνια ἐκεῖνα εὐτυχία στὴν Πόλη κ' ἐμεῖς ζούσαμε χαρούμενα καὶ μὲ ὅλα τὰ ἀγαθά. Εἴχαμε τὶς ἐκκλησιές μας καὶ τὰ σχολειά μας καὶ δὲν αἰσθανόμασταν βαρειὰ τὴ σκλαβιά. Κάθε χριστιανικὴ γιορτὴ ἦταν καὶ ἕνα ἑλληνικὸ πανηγύρι. Μὰ κάποτε πρὶν ἀπὸ πενῆντα ὀκτὼ χρόνια — στὸ 1889 — ὁ δαίμονας ζήλεψε τὴν εὐτυχία τῶν χριστιανῶν. Καὶ ἔξαφνα ἐφύτρωσε ἕνας φοβερὸς ἀέρας σκλαβιᾶς καὶ τυραννίας. Ὁ κακὸς ἐκεῖνος Σουλτάνος ὁ Χαμὶτ ἔβαλε στὸ νοῦ του νὰ παιδέψη τοὺς ρωμηοὺς πνίγοντας ὅλα τὰ δίκαιά τους. Ἔτσι μιὰ μέρα κατάργησε ὅλα τὰ προνόμια ποὺ εἶχε ἡ ρωμηοσύνη ἀπ' τὴν ἐποχὴ ποὺ σκλαβώθηκε ἡ Πόλη κ' ἔπεσε στὰ χέρια τοῦ τούρκου κατακτητή.

—Καὶ τὶ ἔγινε τότε παππού ;

—Ἦταν φοβερὴ τότε ἡ σκλαβιά. Ἀνυπεράσπιστη τότες ἡ φυλὴ ἐκεῖ στὴν Πόλη καὶ σ' ὅλη τὴν Τουρκιά, ὑπέφερε, ἀναστέναζε, δεινοπαθοῦσε. Μὰ δὲν μποροῦσε πιὰ νὰ κρατήση ἡ κατάστασι. Κ' ἕνα πρωΐ, ὕστερα ἀπὸ μιὰ ὀπόφασι ποὺ πῆρε ὁ Πατριάρχης μὲ τοὺς Δεσποτάδες, κλείσανε ὅλες οἱ ἐκκλησιές. Ὁ κόσμος ἔπαυσε πιὰ νὰ λειτουργιέται, δὲν πήγαιναν νὰ μεταλάβουν τὰ παιδάκια, δὲν διαβάζονταν οἱ πεθαμένοι ἀπὸ τοὺς παπάδες στὴν ἐκκλησιά, κι' οὔτε βάπτισι κι' οὔτε παντρειὰ δὲν γινόνταν πιά. Ἔκλαιε κλεισμένος στὰ σπίτια του ὁ κόσμος καὶ προσευχότανε μπροστὰ στὸ εἰκονοστάσι μὲ τὸ ἀναμμένο καντήλι του. Ὅλος ὁ κόσμος τῆς Εὐρώπης σηκώθηκε στὸ πόδι μαθαίνοντας τὴν τραγική αὐτὴ κατάστασι τῆς ρωμηοσύνης στὴν Τουρκιά. Ἀπὸ παντοῦ ἀγανάκτησαν καὶ ἄρχισε ὁ Σουλτάνος, καὶ οἱ βεζυράδες του νὰ καλοσυλλογιοῦνται τὸν διωγμὸ αὐτὸ ποὺ χαν κηρύξει γιὰ νὰ ταπεινώσουνε τὸ Ἑλληνικὸ χριστιανικὸ στοιχεῖο. Ἠθέλησαν τότε οἱ Τοῦρκοι νὰ συνεννοηθοῦνε μὲ τὰ Πατριαρχεῖα. Καὶ δέχτηκε ὁ Σουλτάνος ἕνα δεσπότη τόσο δὰ κοντὸ καὶ ταπεινὸ ἀλλὰ μυαλωμένο καὶ ψυχωμένο. Τὸν λέγανε Γερμανὸ κ' ἔγινε κατόπι καὶ Πατριάρχης. Ὁ Σουλτάνος τοῦ μίλησε ἄγρια μὰ ὕστερα ἀναγκάσθηκε νὰ μαλακώση. Τοῦ ζήτησε ν' ἀνοίξουν οἱ ἐκκλησιές. Μὰ ὅταν ἔπεσε ἡ ὀργὴ τοῦ Σουλτάνου τότε ὀρθώθηκε σᾶν ἕνας γίγαντας μπροστὰ του ὁ μικροσκοπικὸς ἐκεῖνος δεσπότης.

—Τὶ ἔκαμε παππού;...

—Ἔβγαλε ἀπὸ τὴν τσέπη τοῦ ράσου του ἕνα σχοινὶ καὶ δείχνοντας αὐτὸ στὸ Σουλτάνο τοῦ εἶπε : Μπορεῖς νὰ μὲ κρεμάσης μὲ τὸ σκοινὶ αὐτὸ μὰ οἱ ἐκκλησίες δὲν θὰ ἀνοίξουνε ἂν δὲν δώσης πίσω τὰ προνόμιά μας.

Ὁ Σουλτάνος ἔγινε θηρίο μὰ προσπάθησενὰ κρύψη τὸ θυμότου καὶ ἄφηκε μόνο στὴν αἴθουσα τὸ ἐεσπότη ποὺ κρατοῦσε τὸ σχοινὶ στὸ χέρι.

—Καὶ τὶ ἔγινε ὕστερα ;

—Μείνανε κλεισμένες οἱ ἐκκλησίες κ' ἡ ρωμηοσύνη ζοῦσε μὲ πόνους καὶ μὲ δάκρυα. Εἶχε ξεχασθῆ πιὰ καὶ πὼς χτυπᾶνε οἱ καμπάνες. Ἔτσι καὶ τὰ Χριστούγεννα ἐκεῖνα δὲν θἄψελναν οἱ ἐκκλησίες καὶ δὲν θὰ μεταλάβαινε κανένας ἐκείνη τὴ νύχτα. Κλαίανε ὅλοι κλεισμένοι στὰ σπίτια τους. Κ' ἐμεῖς θυμοῦμαι σᾶν νἄναι ἡ νύχτα αὐτή, παιδάκια μικρὰ κλαίαμε γύρω ἀπὸ τὴ μητέρα μας ποὺ ἦταν γονατισμένη μπροστὰ στὰ εἰκονίσματα μὲ τὸ φωτισμένο κανδήλι. Κ' ἡ νύχτα προχωροῦσε. Ἔτσι ἀπαράλλαχτα σὰν καὶ τὴν νύχτα αὐτή. Χιόνιζε καὶ στὴν Πόλη. Καὶ στὰ καλντιριμένια σοκάκια της ἀκουότανε βαρειὰ τὰ πατήματα. Μὰ ἔξαφνα τὰ πατήματα ἔγιναν δυνατότερα. Ἀκούσθηκαν πέταλα ἀλόγων, ἀκούσθηκαν ψιθυρίσματα Τούρκων καβαλαρέων καὶ δυνατώτερα ποδοβολητὰ κατόπι καὶ παράδοξες φωνὲς ποὺ ἀνέβαιναν ἀπ' τοὺς δρόμους. Τὸ αἷμα σᾶν νὰ πάγωσε στὶς φλέβες μας. Σωριασθήκαμε ὅλοι σᾶν μικρὰ πουλάκια γύρω ἀπὸ τὴ μητέρα μας. Τρέχαμε ἀπὸ φόβο καὶ κλαίαμε σπαραχτικά. Μὰ γιὰ μιὰ στιγμή....

—Τὶ ἔγινε παππού ;

—Σὰν τὸ θυμᾶμαι ἀνατριχιάζω ἀκόμη παιδάκια μου...

—Τί, τί ;

Τὰ παιδάκια τινάχθηκαν ὁλόρθα γεμάτα περιέργεια. Μόλις ἀνάσαιναν. Ἦταν κρεμασμένα ἀπὸ τὰ χείλια τοῦ παππού. Ὁ γέρο-Ἀλυφαντῆς σᾶν νὰ τὸν ἔπνιγαν τὰ δάκρυα ἀπὸ μιὰ συγκίνησι ποὺ πλημμύριζε τὰ στήθη. Συνῆθε ὅμως σὲ λίγο καὶ ἐσυνέχισε:

—Χτυπῆσαν χαρμόσυνα οἱ καμπάνες τῶν ἐκκλησιῶν.

Ἕνα ἀνακουφιστικὸ αἴσθημα ξεπήδησε ἀπὸ τὰ στήθια τῶν μικρῶν παιδιῶν.

—Πῶς ἔγινε αὐτό !...

—Κράχτες στὸ δρόμο ἐφώναζαν πὼς ἄνοιξαν οἱ ἐκκλησιές καὶ πὼς ὁ Σουλτάνος ἔδωκε πίσω τὰ προνόμια. Θὰ λειτουργοῦσαν τὴ νύχτα ἐκείνη τὰ Χριστούγεννα οἱ ἐκκλησίες. Θἄναβαν τὰ χρυσὰ καντήλια καὶ οἱ πολυέλαιοι καὶ θὰ λειτουργοῦσε στὸ Φανάρι ὁ Πατριάρχης μὲ τοὺς δεσποτάδες καὶ μὲ τὸν μικροσκοπικὸ δεσπότη ποὖχε κρυμμένο στὸ ράσο τὸ σχοινί.

—Κ' ἐσεῖς παππού ;

—Σᾶν νἄναι ἀπόψε ἀκόμη. Τὸ θυμᾶμαι τόσο καλά. Ντυμένοι τὰ γιορτινά μας ἐπήγαμε ὅλοι στὴν ἐκκλησία τοῦ Ἅϊ-Δημήτρη. Κλαίαμε ἀπ' τὴ χαρά μας κ' ἐμεῖς τὰ παιδάκια ἀκόμη γιατὶ νοιώθαμε κάποια μυστικὴ περηφάνεια στὴν καρδιά μας. Μέσα στὴν ὁλοφώτεινη ἐκκλησία μεταλάβαμε ὅλοι τὴν νύχτα ἐκείνη.

Ὁ γέρο-Ἀλυφαντῆς ἔκλεισε τὰ μάτια του σᾶν νἄθελε νὰ ὁλοκληρώση στὴ σκέψι του ὅλη τὴν ἀνάμνησι τῆς νύχτας ἐκείνης τῶν Χριστουγέννων τοῦ 1889 στὴν Πόλη.

Ἔξω ὁ βορηᾶς ἐσφύραγε δυνατότερα ὁλοένα καὶ τὸ χιόνι ἀπλωνότανε πυκνὸ ἐπάνω στοὺς δρόμους τῆς μωραΐτικης αὐτῆς πολιτείας. Ἀπὸ μακρυὰ ἀκούσθηκαν κάποιες καμπάνες καὶ ὕστερα ξεχύθηκε σ' ὅλην τὴν πολιτεία μιὰ συμφωνία ἀπὸ καμπάνες καὶ ἕνας ἀγγελικὸς ὕμνος, ὁ ὕμνος ἐκεῖνος ποὺ ἐξεπήδησε ἀπὸ τὴ φάτνη ποὺ ἐγεννήθηκε τὸ θεῖο βρέφος. Ὁ γέρο-Ἀλυφαντῆς ἔσφιξε στὴν ἀγκαλιά του τὰ δυὸ ἐγγονάκια του. Τὰ κούτσουρα σᾶν νὰ τραγούδαγαν κι' αὐτὰ μέσα στὸ ἀναμμένο τζάκι.

ΒΑΣ. ΗΛΙΑΔΗΣ

ΘΑ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΘΟΥΝ ΩΣ ΥΛΙΚΟΝ ΧΙΛΙΑΔΕΣ ΒΟΜΒΩΝ

ΦΡΑΝΚΦΟΥΡΤΗ 24 Δεκεμβρίου (,Ιδ. ὑπ.) Καθ' ἃ μεταδίδει ὁ ἀνταποκριτὴς τοῦ Ρώϋτερ ἐξήκοντα περίπου χιλιάδες ἀχρήστων βομβῶν τῆς Ἀμερικανικῆς Ἀεροπορίας πρόκειται νὰ πωληθοῦν εἰς Ἰταλικὴν βιομηχανίαν ἵνα χρησιμοποιηθῆ τὸ μέταλλον τούτων.

Ὑπολογίζεται ὅτι ὁ ἐξαχθησόμενος ἐκ τῶν βομβῶν χάλυψ καὶ σίδηρος θὰ φθάση τὰς τριάκοντα χιλιάδας τόννων αἴτινες θὰ διανεμηθοῦν εἰς τὰς Ἰταλικὰς σιδηροβιομηχανίας.

ΟΙ ΣΥΜΜΟΡΙΤΑΙ ΑΝΗΓΓΕΙΛΑΝ "ΚΥΒΕΡΝΗΣΙΝ ΤΩΝ ΒΟΥΝΩΝ" ΥΠΟ ΤΟΝ ΚΑΠΕΤΑΝ ΜΑΡΚΟΝ

ΟΙ ΑΠΟΤΕΛΟΥΝΤΕΣ ΑΥΤΗΝ ΕΙΝΑΙ ΣΗΜΑΙΝΟΝΤΕΣ ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΑΙ

ΑΘΗΝΑΙ. Αἱ ἁρμόδιαι στρατιωτικαὶ ἀρχαὶ ἐπληροφορήθησαν ὅτι ὑπὸ τῶν ραδιοφωνικῶν των δεκτῶν συνελήφθησαν ραδιοφωνικαὶ ἐκπομπαὶ τῶν κομμουνιστικῶν ραδιοφωνικῶν σταθμῶν, αἱ ὁποῖαι ἀνήγγελλον τὴν συγκρότησιν τῆς ἀπὸ καιροῦ ἐξαγγελλομένης, ὡς ἐπικειμένης κομμουνιστικῆς «Κυβερνήσεως τῶν βουνῶν». Αἱ πληροφορίαι αὗται ἐπεβεβαιώθησανἀργότερον καὶ διεβιβάσθησαν εἰς τὴν Κυβέρνησιν, πρὸ τῆς μεσημβρίας δὲ συνῆλθον εἰς σύσκεψιν εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐξωτερικῶν ὁ ἀντιπρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως κ. Τσαλδάρης, ὁ ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν κ. Στράτος, ὁ μόνιμος ὑφυπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν κ. Πιπινέληςκαὶ ἄλλοι ὑπουργοὶ πρὸς ἐξέτασιν τῆς διαμορφουμένης καταστάσεως.

Ἡ ἀναγγελία τοῦ σχηματισμοῦ Κομμουνιστικῆς, «Κυβερνήσεως» ἐγένετο χωρὶς νὰ ἀναφερθῆ καθόλου εἰς ποῖον σημεῖον αὕτη ἐσχηματίσθη καὶ ποῦ πρόκειται νὰ ἑδρεύῃ. Ἀνεκοινώθη ἔπειτα ὅτι τὸ ἀπόγευμα σήμερον (χθὲς) μετεδίδετο διάγγελμα τοῦ «στρατηγοῦ» Μάρκου ἐπὶ τοῦ σχηματισμοῦ τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐδόθη ἐν συνεχείᾳ ὁ κατάλογος τῶν ὀνομάτων τῶν μετεχόντων τῆς «Κυβερνήσεως τῶν βουνῶν», ὅστις ἔχει οὕτω :

Μάρκος, πρωθυπουργὸς καὶ ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν.

Ἰωαννίδης, (παλαιὸν κομμουνιστικὸν στέλεχος, διευθύνον ἀπὸ ἐτῶν τὸν μυστικὸν μηχανισμὸν τοῦ ΚΚΕ) ἀντιπρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ὑπουργὸς τῶν Ἐσωτερικῶν.

Π. Ρούσσος (διευθύνον στέλεχος τοῦ ΚΚΕ καὶ ἀπεσταλμένος του εἰς Αἴγυπτον κατὰ τὸν πόλεμον), ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν.

Στρίγγος (παλαιὸν στέλεχος τοῦ ΚΚΕ), ὑπουργὸς τοῦ Ἐπισιτισμοῦ.

Πορφυρογέννης (κομμουνιστὴς ἡγέτης, ὁ ὁποῖος εἶχε συνοδεύσῃ προσφάτως τὸν Ζαχαριάδην εἰς τὸ ἐξωτερικόν), ὑπουργὸς τῆς Δικαιοσύνης.

Μπαρτζώκας (